

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 23 mart 2022-ci il №23 (2634) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Zati-aliləri cənab Cozef Baydenə

Hörmətli cənab Prezident,
Novruz bayramı münasibətlə təbrik məktubunuza və xoş sözlərinizə görə Sizə təşəkkürümüz bildirirəm.

Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, bu il biz Azərbaycan Respublikası ilə Amerika Birləşmiş Ştatları arasında əlamətdar ildönümünü - diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30 illiyini qeyd edirik. Bu hadisə ilə əlaqədar Sizi təbrik edir, dost Amerika xalqına ən səmimi arzularımı çatdırırıam.

Məmənunluqla qeyd etmək istəyirəm ki, ötən otuz ildə ölkələrimiz arasında uğurlu ikitərəfli münasibətlər formalaşmışdır. Bu dövr ərzində çoxşaxəli səmərəli fealiyyətimiz qarşılıqlı investisiya yatırımı, ölkənizi təmsil edən yüzlərlə şirkətin Azərbaycanın iqtisadi həyatında fəal iştirakı ilə müşayiət olunmuşdur.

Azərbaycan ilə Birləşmiş Ştatların ikitərəfli müstəvidə olduğu kimi, çoxtərəfli əsasda da vacib məsələlərin həlli istiqamətində birgə fealiyyəti təqdirəlayıqdır. Bu baxımdan enerji təhlükəsizliyi, beynəlxalq təhlükəsizlik, terrorizmə qarşı mübarizə tərəfdashlığımızı səciyyələndirən aparıcı sahələr sırasındadır. Qlobal enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda zəngin enerji ehtiyatlarının işlənməsi və dünya bazarlarına nəqli, irimiqyaslı transmili enerji layihələrinin reallaşması sahəsində ABŞ-in göstərdiyi ardıcıl dəstəyi yüksək qiymətləndiririk.

Azərbaycan beynəlxalq terrorizm və onun müxtəlif təzahürlərinə qarşı mübarizədə de Birləşmiş Ştatlarla bir sırada yer almış, etibarlı tərəfdəş olduğunu sübut etmişdir. Ölkəmizin NATO-nun Əfqanıstandakı Qətiyyətli Dəstək missiyası çərçivəsində sona qədər ABŞ-la səx işbirliyi beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyə verdiyimiz töhfənin bariz təzahüründür.

Hörmətli cənab Prezident,
Bu gün Azərbaycan Respublikası xalqın iradəsi və maraqları əsasında müstəqil siyaset yürüdən dövlətdir. Azərbaycanın tarixi torpaqlarının işğaldən azad edilməsi ilə Ermənistən Azərbaycana qarşı otuz ilə yaxın davam edən hərbi təcavüzünə son qoyulmuş və ölkəmiz 30 ilə yaxın müddət ərzində icra edilməmiş vəziyyətdə qalmış BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrini özü icra etmişdir. Biz sülhün tərəfdarı olaraq ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığı kimi beynəlxalq hüququn fundamental baza prinsipləri əsasında Ermənistən sülh sazişi üzrə danışqlara başlamaya hazırlıq. Gələcəyə köklənmiş baxış əsasında ABŞ-in Azərbaycanın sülh gündəliyini dəstəkləyəcəyinə ümidi varıq.

İşgaldən azad edilmiş torpaqlarımızda postmünaqişə dövründə bərpa və yenidənqurma işləri həyata keçirilir. Biz ABŞ-dan olan şirkətlərin də bu prosesdə iştirakını görməkdən məmənun olardıq.

İnanıram ki, dost və tərəfdəş olaraq bütün sahələrdə ölkələrimizin maraqları və xalqlarımızın rifahi namına əhəmiyyətli potensiala malik əməkdaşlığımızın daha da inkişaf etdirilməsi üçün bundan sonra da birge səyər göstərəcəyik.

Fürsətdən istifadə edərək, Sizə möhkəm can-sağlığı, işlərinizdə müvəffeqiyyətlər, dost Amerika xalqına daim əmin-amanlıq və rifah diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 mart 2022-ci il.

Prezident İlham Əliyevin Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbriki

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsində bayram tonqalı alovlanıblar.

Sonra dövlətimizin başçısı Azərbaycan xalqını təbrik edib.

Prezident İlham Əliyevin təbriki

- Əziz bacılar və qardaşlar.

Sizi Novruz bayramı münasibətlə ürekden təbrik edirəm.

İkinci dəfədir ki, tarixi Zəfərimizdən sonra biz Novruz bayramını doğma Qarabağ diyarında qeyd edirik. Bilirom, hər birimiz, xüsusilə keçmiş məcburi köçkünlər hər dəfə bayram ərafəsində və bayram günlərində deyirdik ki, İnşallah, gələn il azad edilmiş torpaqlarda, Qarabağda Novruz bayramını qeyd edəcəyik və artıq bu, reallıqdır. İkinci dəfədir ki, bu gözəl bahar bayramını biz işğaldən azad edilmiş torpaqlarda qeyd edirik. Bu gün mən Novruz tonqalını burada - Suqovuşanda qaldım, qədim Azərbaycan diyarı olan Suqovuşanda. Keçən il isə Novruz bayramını mən Şuşa şəhərində, hər birimiz üçün əziz olan Cıdır düzündə qeyd etmişdim və Azərbaycan xalqına müraciət etmişdim. Şadəm və xoşbəxtəm ki, artıq bu, bir ənənəyə çevrilib və

Novruz bayramını biz burada, doğma Qarabağ diyarında qeyd edirik.

Suqovuşan qədim Azərbaycanın tarixi yeridir. Azərbaycan xalqı bu ərazilərdə əsrlər boyu yaşayıb. Ancaq 1923-cü ilde doğma Qarabağ diyarımızda qanunsuz və heç bir əsasi olmadan Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti yaradılmışdır. Qarabağın güzel, səfali yerləri qondarma quruma daxil edilmişdi, o cümlədən Şuşa şəhəri və Suqovuşan qəsəbəsi. Bu, xalqımıza qarşı növbəti ədalətsizlik idi, növbəti düşməncilik idi. Cünki Qarabağ, onun tarixi Azərbaycan xalqının adı ilə bağlıdır. Azərbaycan xalqı Qarabağda əsrlər boyu yaşayıb. Sadəcə olaraq, siyasi məqsədlər naminə uzun illər, sovet dövründə burada qondarma Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti fealiyyət göstərirdi. Bildiyiniz kimi, sonra ermənilər xalqımıza qarşı işgalçılıq siyasetinə əl atıdlar və 30 ilə yaxın müddətdə bizim doğ-

ma Qarabağımız və Şərqi Zəngəzurun bir hissəsi ermənilərin əlinde idi. Buna son qoyulmalı idi və son qoyuldu. Biz gördük ki, heç bir danışçılar, heç bir siyasi addımlar bizi meqsədimizə yaxınlaşdırırı. Biz gördük və biliirdik, ancaq güclü, daha iradəli olmaliyiq ki, öz haqqımızı qoruyaq, tarixi ədaleti bərpa edək. Azərbaycan dövləti, Azərbaycan Ordusu, bütün Silahlı Qüvvələrimiz bu tarixi missiyani 2020-ci ildə yerinə yetirdi. Biz döyüşərək, qan tökərək, şəhidlər verərək doğma diyarımızı erməni işgalindən azad etdik və Qarabağa qayıtdıq. Biz artıq burada yerləşmişik, biz buraya qayıtmışq, doğma diyarımıza qayıtmışq. Bütün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgəsində çox genişmiqyaslı abadlıq işləri aparılır, şəhərlər yenidən qurulur, kendər yenidən salınır. Əlbəttə ki, bizim əsas vəzifəmiz keçmiş məcburi köçkünləri tezliklə bu doğma diyara qaytarmaqdır.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Prezident İlham Əliyevin Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbriki

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Abadlıq ve quruculuq işləri, o cümlədən Suqovuşan qəsəbesində də geniş vüsət alıbdır. Bu gün burada bir neçə tədbirdə iştirak etmişəm, o cümlədən yaşayış binalarının bərpası, turizm zonalarının yaradılması. Bütövlükdə həm Qarabağda, həm Şərqi Zəngəzurda quruculuq, abadlıq işləri planlı şəkildə aparılır. Biz ele etməliyik ki, qısa müddət ərzində ancaq böyük səmərə ilə və böyük keyfiyyətlə 10 min kvadratkilometr-dən çox olan ərazini yenidən quraq. Cənubi mənfur düşmən işğal dövründə bütün şəhərlərimizi, kəndlərimizi yerləysən edib, bütün tarixi abidələrimizi dağıdıb, təhqir edib. Biz isə qurub-yaradan xalqıq. Mühəribədən cəmi bir ildən bir qədər çox vaxt keç-

məsinə baxmayaraq, biz artıq qurub-yaradıraq. Əminəm ki, biz bütün planlara, nəzərdə tutulmuş bütün məqsədlə-

rə nail olacaq və nail olurraq. Budur bugünkü Azərbaycanın reallıqları. Bugünkü güclü Azərbaycan bütün bu

işləri görməyə qadirdir. Siyasi irade var, iqtisadi güc var, xalqımızın səfərbərliyi var, milli həmşərlik ən yüksək zirvədədir və elbəttə ki, şanlı tarixi Zəfərimiz hər birimiz üçün qürur mənbəyidir. Biz haqlı olaraq fəxr edirik ki, müzəffər dövlətin vətəndaşları, ordumuzla fəxr edirik, insanlarımıza fəxr edirik. Bize bu xoşbəxtliyi yaşıdan gencərimizlə fəxr edirik və əbədi fəxr edəcəyik. Biz Qarabağa və Şərqi Zəngəzura əbədi qayıtmışq və burada, tarixi torpaqlarımızda bundan sonra əbədi yaşayacaqıq.

Bu gün bu gözəl mənzərələr yerdə baxdıqca bir daha görürəm, diyərimiz nə qədər gözəldir, dağlarımız nə qədər əzəmətlidir. Bütün bu tarixi gözəlliyyə biz gözəllik qatacaqıq, zövq qatacaqıq və burada azərbaycanlılar rahat ya-

şayacaqlar, sülh, əminəmanlıq, təhlükəsizlik şəraitinde yaşayacaqlar. Sülhün və təhlükəsizliğin təminatçısı Azərbaycan dövlətidir və Azərbaycan Silahlı Qüvvələridir.

Mən xoşbəxt adamam ki, əziz, doğma xalqıma işgal-dan azad edilmiş Qarabağdan Novruz bayramı münasibətilə təbriklərimi çatdırıram. Bu əziz gündə bir daha bütün Azərbaycan xalqını gözəl bayram münasibətilə təbrik etmək istəyirəm. Bir daha demək istəyirəm, bundan sonra da var gücümüzə çalışacağam ki, Azərbaycan daim sürətlə inkişaf etsin, yüksələn xətə getsin və qarşıda duran bütün vəzifələr icra edilsin. Qarabağ Azərbaycandır!

AZERTAC-ın
materialları əsasında

Müdafiə Nazirliyinin Suqovuşanda "N" hərbi hissəsinin açılışı olub

nikalarına baxdılar.
Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanına hərbi hissədə yaradılan şərait bərədə məlumat verildi.

Bildirildi ki, hərbi hissənin ərazisində nəzarət-buraxılış məntəqəsi, qərargah binaları, əsgər yataqxanaları, tibb məntəqəsi, qazanxanalar, mağaza, 174 nəfərlik yemekxana binası yaradılıb. Hərbi hissənin qərargah binasında hərbçilər üçün bütün zəruri avadanlıqla təchiz edilən iş otaları var. Əsgər yemekxanası da müasir seviyyədədir.

Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsində Müdafiə Nazirliyinin "N" hərbi hissəsinin açılışı olub.

AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak etdilər.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov dövlətimizin başçısına rapport verdi.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva əvvəlcə səra meydanda düzülmüş döyüş tex-

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım hərbi hissənin əsgər yemekxanasında yaradılan şəraitlə tanış oldular.

Burada hərbi qulluqçulara xidməti yüksək səviyyədə aparmaq üçün hərtərəfli şərait yaradılıb.

İşgaldən azad edilən ərazilərdə hərbi hissələrin açılması, ən müasir texnikalarla təchizati onu göstərir ki, Azərbaycan hərbi təhlükəsizliyini xüsusi diqqətdə saxlayır. Bunun üçün kifayət qədər imkan, ən əsası siyasi iradə var. Digər tərəfdən, cəmiyyət də dövlətin bu istiqamət üzrə siyasetini dəstəkləyir və birmənalı şəkildə dövlətin yanında olduğunu nümayiş etdirir.

Azərbaycanın müdafiə nazirinin Pakistana rəsmi səfəri

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Pakistan İslam Respublikasının Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri general Nadim Razanın dəvəti ilə martin 21-də bu ölkəyə rəsmi səfərə gedib.

Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin nümayəndə heyətinin Pakistana rəsmi səfəri çərçivəsində martın 21-də general-polkovnik Zakir Həsənovla Pakistanın Baş naziri İmran

edən general-polkovnik Zakir Həsənov Azərbaycanın əda-

Xan arasında görüş keçirilib. Görüşdə dövlətlərimiz arasında əlaqələrin inkişaf-

lətli mövqeyini beynəlxalq təşkilatlar da daxil olmaqla bütün səviyyələrdə dəstəklədiyinə görə Pakistan rəhbər-

finda ölkə rəhbərlərinin se-mimi dostluq münasibətlərinin mühüm rol oynadığı vurğulanıb.

liyinə ve xalqına minnətdarlı-gını bildirib. Sonda ölkələrimiz arasındakı ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif istiqamətlərdə, elə-

ce de hərbi əməkdaşlıq sa-həsində inkişafından məm-nunluq ifadə olunub, qarşı-liqli maraq doğuran diger məsələlərlə bağlı fikir mübā-dilesi aparılıb.

* * *

Pakistan İslam Respublikasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ölkəmizin Pakistanda-kı səfirliyini ziyarət edib.

Ziyaret zamanı səfirliyin inzibati binasında ucaldılmış ümummilli lider Heydər Əliyevin büstü öününe gül dəstə-ləri qoyulub, xatirəsi ehtiram-la anılıb.

* * *

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Pakistan Ordu Muze-yini ziyarət edib.

Qonaqlara muzeydə nü-mayış etdirilən eksponatlar haqqında ətraflı məlumat ve-rilüb.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Ordu Muzeinin fəxri qonaqlar kitabına xatirə sözərini ya-zıb.

* * *

Pakistan İslam Respublikasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov bu ölkənin Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri general Nadim Raza ilə gör-rüşüb.

Görüşdən əvvəl rəsmi qarşılıqlı mərasimi keçirilib. Hər iki ölkənin Dövlət Himnləri səsləndirildikdən sonra müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov fəxri qarovalun öündən ke-cib.

General Nadim Raza qonaqları salamlayaraq onları ölkələrində görməkdən məm-nunluğunu ifadə edib. Azərbaycan ile Pakistan arasında dostluq münasibətlərinin xeyli inkişaf etdiyini və yeni mərhələyə qədəm qoymuşunu bildirib.

Dəvətə görə təşəkkürünü bildirən general-polkovnik Zakir Həsənov xalqlarımız arasında tarixən dostluq əla-qələrinin olduğunu, bu mü-nasibətlərin digər sahələrdə olduğu kimi ikitərəfli hərbi əməkdaşlığın da inkişafına böyük töhfə verdiyini qeyd edib.

Görüşdə iki ölkə ordularının qoşon növləri arasında əlaqələrin genişləndirilməsi, qarşılıqlı səfərlərin təşkili və əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsinin əhəmiyyəti xüsusü vurgulanıb.

Paradda fəxri qonaq qis-mində Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov iştirak edib.

Tərəflər Azərbaycan ile Pakistan arasında hərbi, hərbi-texniki, hərbi təhsil, terrorla mübarizə və təhlükə-sizliklə bağlı digər məsələləri müzakirə ediblər.

nin qatıldığı hərbi paradda ölkəmizi Azərbaycan Ordusunun parad heyəti təmsil edib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Pakistan İslam Respublikasının Quru Qoşunları komandanı general Qamar Caved Bac-va ilə görüşüb.

Görüşdə Azərbaycan ilə Pakistan arasında ikitərəfli əlaqələrin, o cümlədən hərbi əməkdaşlıq və strateji tərəf-dəşərəğin yüksələn xətlə inkişafından danışılıb.

Həmçinin Azərbaycan, Pakistan və Türkiyənin iştirak-ı ilə ikitərəfli, eləcə də üçtə-refli birgə hərbi əməkdaşlı-ğın genişləndirilməsi istiqamətində görülən işlər barədə

ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonda hərbi, hərbi-texniki, hərbi təhsil və digər sahələr-

də əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsinin zəruriliyi vurgulanıb.

Azad edilən ərazilərdə dislokasiya olunan hərbi hissələrin döyüş hazırlığı yoxlanılıb

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kərim Vəliyev döyüş hazırlığını qəfil yoxlamaq məqsədilə Susa və Hadrutda dislokasiya olunan bölmələrdə olub.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, həyəcan signalları ilə qaldırılan bölmələrin yüksək döyüş hazırlığı səviyyəsinə getirilməsi, komandirlərin çəvik qərar

qəbulətmə və qüvvələrin tətbiqi üzrə praktiki vərdişləri,

döyüş növbəsinin gücləndirilməsi və digər fəaliyyətlər məşq etdirilib.

Baş Qərargah rəisi döyüş, fiziki və mənəvi-psixoloji hazırlanıq səviyyəsinin daha da artırılması, hərbi intizamın möhkəmləndirilməsi, eləcə də maddi-texniki təminat məsələləri ilə əlaqədar aidiyəti üzrə vezifəli şəxslərə konkret tapşırıqlar verib.

Sonra general-polkovnik Kərim Vəliyev komando hərbi hissələrindən birində yaradılan şəraitlə tanış olub.

Baş Qərargah rəisi şəxsi heyətlə görüşərək onların qayğıları ilə maraqlanıb. Azərbaycan Ordusunun hə-

bi qulluqçularının Vətən müharibəsində göstərdikləri şücaət və qəhrəmanlıqların Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini bir daha şəxsi heyətin diqqətinə çatdırıb.

General-polkovnik Kərim Vəliyev şəxsi heyəti Novruz bayramı münasibətə Müdafie Nazirliyinin rəhbərliyi adından təbrik edib, onlara gelecek xidmətlərində uğurlar arzulayıb.

Daha sonra komandir heyətinin iştirakı ilə xidməti müşavirə keçirilib, Ali Baş Komandanın Azərbaycan Or-

dusu qarşısında qoysuq tapşırıqlar şəxsi heyətin diqqətinə çatdırılıb.

Bölmələrin döyüş qabiliyyətinin daha da yüksəldilməsi, komandir heyətinin bılık və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi, eləcə de silahlanma ya yeni qəbul edilən silah, texnika və cihazların imkanlarının öyrənilməsi, Vətən müharibəsində qazanılan təcrübə ilə yanaşı, müasir döyüş aparma üsulları nəzərə alınmaqla təlimlərin real döyüş şəraitinə uyğun davam etdirilməsi, həmcinin bayram günlərində aylıq-sayıqlığın artırılması ilə əlaqədar müvafiq göstərişlər verilib.

Baş Qərargah rəisi Rusiya Quru Qoşunları Baş Komandanının müavini ilə görüşüb

Martin 22-də müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kərim Vəliyev Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Quru Oosunları Baş Komandanının sülhməramlı fəaliyyət üzrə müavini general-polkovnik Aleksey Kimin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, görüşdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Rusiya Federasiyasının Prezidenti və Ermənistən Respublikasının baş nazirinin Bəyanatının

müddəalarının icrası məsələleri, eləcə də Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerlesdirildiyi Azərbaycan əraziləri boyunca əməliyyat şəraitı

müzakirə olunub.

Tərəflər 10 noyabr 2020-ci il tarixli Bəyanatın 4-cü bəndinə müvafiq olaraq qanunsuz erməni silahlı qruplaşma-

larının Azərbaycan ərazilərindən çıxarılması prosesi və bir sıra digər məsələlər barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparıblar.

Əlahiddə Ümumqoşun Orduya sovqat hədiyyə edilib

Naxçıvan Muxtar Respublikasında xalqla ordu arasında möhkəm əlaqənin, sarsılmaz birliyin mövcud olması ordumuzun gücünü daha da artırır. Xalq-ordu birliyini özündə eks etdirən amillerdən biri də əlamətdar günlərdə hərbi hissələrə sovqat aparmaq, əsgərlərimizə mənəvi dəstək olmaqdır.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəber verir ki, bu ənənənin davamı olaraq Novruz bayramında Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun hərbi hissəsinə 25 ton 920 kiloqram alıma təqdim edilib. Bayram münasibətə hərbi hissələrə sovqatların verilməsi şəxsi heyət tərəfindən ruh yüksəkliyi ilə qarşılınlıb.

Azərbaycan Ordusunda Novruz bayramı münasibətilə tədbirlər keçirilib

Cari ilin fəaliyyət planına əsasən, Müdafiə Nazirliyinin tabeliyində olan hərbi hissələrdə Novruz bayramı münasibətilə silsile tədbirlər keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmeti xəbər verir ki, tədbirlər çərçivəsində hərbi qulluqçular şəhidlərimizin məzarlarını ziyanət edib, onların ailələri ilə görüşüb.

Görüşlərdə dövlətimiz tərəfindən şəhidlərimizin xatirəsinin hər zaman uca tutulduğu qeyd olunub, ailələrin qayğıları öyrənilib.

Şəhid ailələri Vətən mühabibəsində qazanılan qeləbənin xalqımıza böyük sevinc yaşıatlığını vurğulayaraq göstərilən diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə təşəkkürünü bildiriblər.

Silsilə tədbirlərde xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin və Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Dövlət Himni səsləndirilib.

Çıxış edənlər yazın gəlisiñin ölkəmizdə sevinc, coşqu

van Qarnizonun tam orta məktəbində və uşaq bağçalarında da təşkil olundu.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun ən xətdə yerləşən hərbi hissələrindən birində keçirilən tədbirdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının ictimaiyyət,

zəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə Vətən mühəribəsində işgal altındakı torpaqlarımızı azad edən Azərbaycan Ordusu həm də milli-mənəvi dəyərlərimizin əzəli yurd yerlərimizdə yenidən bərqərar olmasına şərait yaratdı. Artıq ikinci ildir ki, Novruz tonqalları Şuşada və işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda da alovlanır. Milli dəyərlərimizi və adət-ənənələrimizi təcəssüm etdirən Novruz bayramı Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Vasif Talibovun diqqət və qayğısı ilə bu qədim diyarda hər il yüksək nailiyyətlərle qarşılanır, baharin geliş quruculuq, əmin-amanlıq və sabitlik şəraitində qeyd olunur. Naxçıvan Qarnizonu Qosunlarında xidmət edən hərbi qulluqçular da Novruzu yük-

rəsinin və Əli Əmirov adına Mədəniyyət Sarayıının musiqi kollektivinin təşkilatçılığı ilə "N" hərbi hissəsində Novruz bayramı münasibətilə tədbir

najları olan Keçəl, Kosa və Bahar qızı da musiqi kollektivi ilə əsgərləri şənləndirdi.

Novruz şənliyində "Günəş" rəqs qrupu maraqlı nömrələrle çıxış etdi.

Qaradağ rayon Mədəniyyət evinin müğənniləri şən mahnilar ifa etdilər.

Tədbirin sonunda qonaqlar hərbi xidmətdə fərqlənən hərbi qulluqçulara diplomlar və qiymətli hədiyyələr təqdim etdilər.

**Bəxtiyar ƏLİYEV
"Azərbaycan Ordusu"**

Abşeron Rayon icra Hakimiyyətinin, icra hakimiyyəti başçısı yanında fealiyyət göstərən İctimai Şuranın və Abşeron Mədəniyyət Evinin birgə təşkilatçılığı ilə Müdafiə Nazirliyinin "N" hərbi hissəsinde əsgərlər üçün Novruz şənliyi təşkil olunub. Tədbirdə rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Gülnar Rəhimova, İctimai Şuranın üzvləri və hərbi hissənin şəxsi heyəti iştirak edir.

mədəniyyət, mətbuat nümayəndələri və müharibə iştirakçıları şəxsi heyətlə görüşdürlər. Tədbirdə çıxış edənlər şəxsi heyəti təbrük edərək xidmətlərində uğurlar arzuladılar. Cıxışlarda bildirildi ki, ulu öndərimiz Heydər Əliyev tarixi

sək döyüş ruhunda qarşılıyır, qədim Naxçıvanın müdafiəsində dayandıqlarına görə qürur hissi keçirirlər.

Ön xətdə keçirilən bayram tədbirində Şərur Rayon Mədəniyyət Sarayıının "Şərur" Xalq Yallı Ansamblının üzvləri xalq oyun və tamaşaları ilə əsgərlər qarşısında çıxış etdilər. Hərbi hissənin bədii özfəaliyyət kollektivinin və Şərur Rayon Mədəniyyət Şöbəsinin "Arpaçay" İstrumental Ansamblının üzvlərinin konsert proqramı ilə çıxışları şəxsi həyətdə xoş bayram ovqatı yaradı.

Naxçıvan Qarnizonu Qosunlarında keçirilən bayram ovqatlı silsilə tədbirlər Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyində fealiyyət göstərən yaradıcı kollektivlərin iştirakı ilə davam etdi.

**Nəriman NƏCƏFOV
Naxçıvan Muxtar Respublikası**

Bakı şəhəri Gənclər və İdman Baş İdarəsinin, Qaradağ rayon Gənclər və İdman idarəsinin nümayəndələri Elçin Abbasov, İlqar Qasımov, Mövsüm İbrahimov çıxış edərək bildirilər ki, her il olduğu kimi, bu il de onlar ənənəye sadıq qalaraq əsgərlərə Novruz şənliyini qeyd etməyə gəliblər.

Xalqımıza Zəfer sevincini yaşadan qəhrəman Azərbaycan əsgərinin qarşısında çıxış etmək və bu bayramı onlara birlikdə qeyd etməkdən qurur

etmək və bu bayramı onlara birlikdə qeyd etməkdən qurur

duyduqlarını bildirdilər. Bahar bayramında hazırlanmış ləziz şirniyyatlardan və müxtəlif çərəzlərdən ibarət xonçalarla əsgərlərin görüşünə gəldiklərini qeyd etdilər.

Novruz bayramının perso-

və təntənə ilə qeyd edilməsindən səhəbet açıblar.

Qədim dövrlərdə yaranan, milli-mənəvi dəyərlərimizdən biri olan Novruz bayramının xalqımız və dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilməsindən, onun qorunaraq gələcək nəsillərə ötürülməsinin əhəmiyyətindən danışıblar.

Bayram tədbirlərində Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin, Gəncə Qarnizonu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin, həmçinin mədəniyyət və incəsənət nümayəndələrinin, rayon mədəniyyət şöbələri kollektivlərinin iştirakı ilə konsert proqramları təqdim olunub.

Bayram tədbirləri Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən birləşmə, hissə və bölmələrdə, Təlim-Tədris Mərkəzlərində, Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyde, Naxçı-

mənəni keçmişimizə yüksək ehtiramın, milli dəyərlərimizə dərin bağlılığının ifadəsi olan Novruz ənənələrinin də yaşadılması qayğısına qalaraq bu bayramı milli varlığımızın və müstəqil dövlətçiliyimizin rəmzinə çevirib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Mü-

Bakı şəhəri Gənclər və İdman Baş İdarəsinin, Qaradağ rayon Gənclər və İdman idarəsinin nümayəndələri Elçin Abbasov, İlqar Qasımov, Mövsüm İbrahimov çıxış edərək bildirilər ki, her il olduğu kimi, bu il de onlar ənənəye sadıq qalaraq əsgərlərə Novruz şənliyini qeyd etməyə gəliblər.

Xalqımıza Zəfer sevincini yaşadan qəhrəman Azərbaycan əsgərinin qarşısında çıxış etmək və bu bayramı onlara birlikdə qeyd etməkdən qurur

duyduqlarını bildirdilər. Bahar bayramında hazırlanmış ləziz şirniyyatlardan və müxtəlif çərəzlərdən ibarət xonçalarla əsgərlərin görüşünə gəldiklərini qeyd etdilər.

Novruz bayramının perso-

ZƏRTAC xəber verir ki, hərbi hissənin komandanlığı Abşeron Rayon icra Hakimiyyətinin rəhbərliyinin bayram gününü əsgərlərlə birlikdə keçirməsini yüksək qiymətləndirirək, ölkədə orduya böyük diqqət və qayığının göstərildiyini, əsgərlərimizin torpaqlarımızı daim müdafiə etməyə hazır olduğunu bildirib.

Rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Gülnar Rəhimova hərbi hissənin əsgər və zabit heyətini bayram münasibətilə təbrik edərək, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi altında döyüslərdə eldə edilən Zəfərdən danışaraq, Azərbaycanın ordu quruluğunda böyük nailiyyətlər eldə etdiyini diqqətə catdırıb.

Sonra hərbi xidmətdə fərqlənən bir qrup əsgər və zabit fərmanlırla təltif olunub.

Tədbir incəsənət nümayəndələrinin konsert proqramı ilə davam etdirilib.

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərsinin qrup rəhbərinə kömək)

Suallar:

1. Almaniyanın SSRİ-yə qəfil həcümü və Böyük Vətən mühəribəsinin başlanması.
2. Azərbaycan II Dünya mühəribəsi illərində.
3. Azərbaycanlıların faşistlərə qarşı döyüslərdə qəhrəmanlıqları.

Almaniyanın SSRİ-yə qəfil həcümü və müharibənin başlanması

İkinci dünya mühəribəsi bəşəriyyətin XX əsrde üzləşdiyi ən ağır və dəhşətli dövrü olmuşdur. 1933-cü ilin yanvarında Hitlerin Almaniyada hakimiyyətə gəlməsi ilə müharibənin reallaşması heqiqətən kevildi. Dünya ağıllığı iddiasında olan alman faşizmi öz niyyətlərinə çatmaq məqsədile 1939-cu il sentyabrın 1-də Polşaya həcüm etməklə ikinci Dünən mühəribəsinə başladı. 1941-ci ilin yayına qədər alman faşistləri, demək olar ki, Polşanı, Avstriyanı, Çexoslovakıyanı, Yuqoslaviyanı, Yunanistanı, bütləvkəd Avropanın bir neçə ölkəsini və Fransanın xeyli hissəsini zəbt etmişdilər. Onlar Avropanın təqribən 290 milyon nəfər əhalisi yaşayan 2 milyon kvadratkilometr ərazisini əle keçirmişdilər.

Almaniya hələ 1940-ci ilin ikinci yarısında SSRİ-yə həcüm etmək planı hazırlanmağa başlamış və 1940-ci il dekabrın 18-də Hitler tərəfindən təsdiq olunmuşdu. Ona simvolik olaraq "Barbarossa" adı verilərək, "ildırım sürətli mühəribə" planı adlandırılırdı. Həmin plana görə, 1941-ci ilin payızında qədər SSRİ diz çökdürüləməli idi.

Faşist Almaniyası 23 avqust 1939-cu ildə imzalanmış, on il müddətinə həcüm etməmək, dostluq və əməkdaşlıq haqqında müqavilələrini pozaraq, 1941-ci il iyunun 22-də bütün sərhəd boyu SSRİ-yə həcüm etdi. Bu, Rusyanın sovet dövrü tarixinə Böyük Vətən mühəribəsi kimi daxil olmuşdur. Düşmənin yaxşı silahlandırılmış və hərtərəfli təcrübə, habelə təlim keçmiş 5,5 milyonluq canlı qüvvəsi, yüksək hərbi texnikaya malik 190 diviziysi Baren's dənizində cənuba doğru uzanan 5 min kilometlik ərazilə: şimal, mərkəz və cənub istiqamətlərində geniş əməliyyata başladı. Mühəribənin ilk dövründə qüvvələr nisbəti düşmənin xeyrine idi və ilk yarımda xeyli uğur qazandı, ölkənin içərilerine soxuldu, Leningradı (Sankt-Peterburg) mühəsirəyə aldı. Moskvaya qədər irəliləyə bildi, sovet ordusunun 1,5 milyon canlı qüvvəsini əsir aldı, xeyli hərbi texnikasını sıradan çıxara bildi.

Faşist Almaniyası İtaliya, Rumaniya, Macaristan və Finlandiya da daxil olmaqla, işğal etdiyi bütün ölkələrin iqtisadi və hərbi potensialını öz əlinde cəmləşdirdi. Faşist Almaniyası hərbi cəhətdən SSRİ-dən 1,5-2 dəfə güclü idi. SSRİ isə hələ mühəribəyə tam hazır deyildi. Ölkədə arxayılıq hökm süründür, üstəlik, mühəribə ərefəsində keçirilən kütləvi-siyasi repressiyalar orduya böyük zərbə vurmuşdu. Sovet ordusunun komanda həyatından 43 min nəfər repressiyaya məruz qalmışdı. Məhz bunlara və digər səbəblərə görə faşistlər ilk vaxtlar böyük qələbələr qazandılar.

Mühəribənin ilk mərhələsinə antihitler koalisiyası formalaşdı. 1941-ci ilin yayında SSRİ, ABŞ və Böyük Britaniya arasında çox fəal danışçılar aparıldı və bir sıra müqavilələr imzalandı. Avqustun 2-də ABŞ SSRİ-yə iqtisadi yardım edəcəyi barədə qərarını bildirdi. 1942-ci ilin 23 fevralında ABŞ və Böyük Britaniya arasında təcavüzkar qarşı mübarizəyə qarşılıqlı yardım prinsipləri barədə saziş imzalandı. Faşizm

haribə illərində Bakı ölkə neftinin 70-75%-ni, benzinin 85-90%-ni verirdi. 1941-1945-ci illərdə Bakı ölkəyə 75 milyon ton neft, 22 milyon ton benzin vermişdi. Bakı döyüşən ordunun cəbbəxanalarından birinə əçvrilmiş, "Katyuşa" raketi, "Şapkin" pulemyotu istehsal edir, burada "YAK-3" qırıcı təyyarəsi yığıldı. Ümumən Bakıda 130-dan çox silah və hissələri hazırlanırdı.

Mühəribə illərində Azərbaycanın elm xadimləri də müxtəlif

və qız göndərmişdi. Böyük Vətən mühəribəsi illərində Azərbaycanda yaradılan beş milli diviziya - 77-ci, 223-cü, 271-ci, 402-ci və 416-ci diviziyalar şərəflə döyüş yolu keçərək Azərbaycan xalqının və Böyük Vətən mühəribəsi tarixinə qızıl hərflərlə daxil oldu. Müxtəlif cəbhələrdə göstərdikleri rəsədətə görə 416-ci diviziya "Taqanroq diviziyyası" (Taqanroq azad etdiyinə görə), döyüşçülərinin eksəriyyətini azərbay-

alımıdı. 1945-ci ilin yanvarında Polşa və Çexoslovakıyanın fəsistlərdən temizlənməsi uğrunda döyüslərdə göstərdiyi igidiyyətə görə Ziya Bünyadov da daxil olmaqla, 20 nəfər azərbaycanlı Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdü.

Azərbaycandan cəbhəyə sefərber olunan 640 min nəfərdən yaridan çoxu həlak olmuş, itkin düşmüş, 123 nəfər Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüş, 170 min-dən çox azərbaycanlı eşgər və zabit mühəribədə göstərdiyi igidiyyətlərə görə müxtəlif orden və medallarla təltif olunmuşdu. Təkcə SSRİ-nin deyil, digər ölkələrin de faşizm işğalından azad edilməsində xüsusi qəhrəmanlıq göstərmiş efsanəvi qəhrəman "Mixaylo" - Mehdi Hüseynzadə kimini Azərbaycan əvladları həm İtaliya, həm Yuqoslaviya, həm də Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görürlər.

Ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə yenidən hakimiyyətə gəlməsindən sonra mühəribə veteranlarının xidmətləri çox yüksək qiymətləndirilmiş, veteranlara dövlət qayğısı göstərmək haqqda 1994-cü ildə ferman imzalamışdır. Ölkəmizdə mühəribə veteranlarına göstərilen diqqət və qayğı ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən bu gün də yüksək səviyyədə davam etdirilir. Prezident İlham Əliyevin 1941-1945-ci illər mühəribəsi veteranlarına, əllərinə, həlak olmuş və sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, mühəribə illərində arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medal-larla təltif edilmiş şəxslərə dövlət qayğısının artırılması haqqında verilmiş fermanı, Qələbə günü münasibətə hər il mühəribə veteranlarının təbrik edilməsi və onlara verilən bədəfəlik yardımalar haqqında sərəncamları və yubiley medalları ilə təltif edilməsi buna əyani səbutdur.

XX əsrə bəşəriyyət almanın faşizmi ilə, azərbaycan xalqı isə həm də dörd dəfə (1905-1911, 1918-1924, 1948-1954, 1988-1994) erməni faşizminin vəhşilikləri ilə üzləşmişdir. Erməni daşnaqlarının töredikləri vəhşiliklər öz miqyasına və qəddarlığını görə heç də Böyük Vətən mühəribəsindən faşistlərin töredikləri vəhşiliklərdən az deyil. 1988-1994-cü illərdə növbəti dəfə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünə göz diken Ermənistən havadarları ilə öz isteyinə qismən nail olmuş, Azərbaycanın 20 faiz ərazisini işğal etmişdi. 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev əks-hükum əmri verdi. Balabələrimizin Böyük Vətən mühəribəsində, atalarımızın Birinci Qarabağ savaşında, qardaşlarımızın Aprel döyüslərinin də Naxçıvan əməliyyatında göstərdikləri qəhrəmanlıqları özüne örnek götürən qəhrəman Azərbaycan eşgəri Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə torpaqlarımızı işğaldən azad etdi. Azərbaycan tarixi Zəfer qazandı.

Mövzu: 1941-1945-ci illərdə alman faşizminə qarşı aparılan mübarizədə Azərbaycan xalqının rolü

əleyhinə kapitalizm və sosializm sistemlərinin vahid koalisiyası yaradıldı, burada 50 dövlət birləşdi.

Mühəribənin gedisində əsaslı döñüşün yaranmasında Şərqi cəbhəsində sovet qoşunlarının Stalinqrad (1942-1943) və Orjol-Kursk ətrafında faşist orduların qarşı keçirdikləri hərbi əməliyyatların müstəsna rolü oldu. 1944-cü ilin əvvəlində etibarən SSRİ qoşunlarının keçirdiyi bir sira strateji hərbi əməliyyatlar nəticəsində faşistlər tərəfindən zəbt olunmuş sovet əraziləri tamamilə azad edildi, döyüslər Avropa ölkələrinə keçirildi. 1944-cü ilin oktyabr üçün SSRİ-nin keçmiş sərhədi bərpa olundu. 1944-cü il iyulun 6-da Fransanın şimalına (Normandiya) qoşun çıxarılması ilə ikinci cəbhə açıldı. 1945-ci il aprelin 16-də Berlin uğrunda döyüslər başlandı. Aprelin 25-də Elbada müttəfiq qoşunları görüşdü. Berlinin mühəsirəsi başa çatdı. Mayın 2-də Berlin alındı. Mayın 8-də Almaniya danışqsız təslim aktını imzaladı.

Azərbaycan II Dünya mühəribəsi illərində

Zəngin sərvətlərə və əlverişli coğrafi mövqeyə malik olan Azərbaycan ikinci Dünya mühəribəsində də iri dövlətlərin marağında mühüm yer tuturdu. Almaniya Bakı neftini elə keçirmək Sərqə - İran körfezini və Hind okeanına hərəket etmək niyyətində idi. Hitler tapşırığı əsasında hətta Bakının sənaye və hərbi əhəmiyyətli obyektlərinin dəqiq xəritəsi də hazırlanırdı.

Sovet Azərbaycanı SSRİ-nin tərkibində olduğuna görə hələ 1939-cu ilin payızında mühəribəyə calb olunmuşdu. Azərbaycan xalqının ümummilli illeri Heydər Əliyev demişdir: "İkinci Dünya mühəribəsi, əvvəlki mühəribələrdən fərqli olaraq, süvari və piyadaların deyil, ilk növbədə motorların, tankların, qırıcı və bombardmançı təyyarələrin, digər döyüş məşinlərinin mühəribəsi olmuşdur. Neft və neft məhsulları olmadan hərbçilər bu texnikanı hərəkət etdirib düşmən üzərində qələbəni təmin ede bilərdilər. Mühəribə illərində Azərbaycan neftçiləri bütün çətinliklərə baxmayaraq, silahlı qüvvələri kifayət qədər yanaçla təmin ede bilmişdilər".

Mühəribə illərində Azərbaycanın bütün iqtisadiyyatı da mühəribə tələblərinə uyğun qurulmuşdu. Bütün sənaye sahələri cəbhə üçün məhsul istehsal etməyə başlamışdı. Mü-

problemlərin uğurlu həlli yolunda səyələ çalışırdılar. Məşhur kimyaçı alimlərimiz, o cümlədə Yusif Məmmədəliyevin və başqalarının birgə səyi və əməkdaşlığı nəticəsində ən yüksək oktanlı benzin və sürkü yağıları növleri alınmışdı. Kimyaçı alımlar mühəribə illərində 38 növ sürkü yağı, 9 adda təyyare benzini və 8 növ dizel yağı istehsalını təşkil etmişlər. Keçmiş SSRİ-nin sabiq müdafiə naziri, Sovet İttifaqı marşalı, dörd dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı K.Y.Jukov öz memuarında yazmışdı: "Bakı cəbhəni lazımlı olduğu qədər yanacaqla fasiləsiz olaraq təmin edirdi". Rus şairi S.Mixalkov isə bu münasibətə yazırı: "Bakı nefti olmasayı, heç bir tank, heç bir təyyarə yerindən terpənmezdi, ölkədə istehsal olunan külli miqdarda hərbi texnika dəmir yığnağı olardı və qələbə qazanmazdi".

Mühəribə dövründə respublikamızın sənaye müəssisələri qələbə namənə cəbhəni lazımi məhsullarla aramsız olaraq təmin edirdilər. Azərbaycanın yüngül sənayesi cəbhənin ehtiyacları üçün təxminən 30, yeyinti sənayesi 50, yerli sənayesi isə 200 növə qədər məhsul istehsal edirdi. Mühəribə illərində ümumiylidə cəbhəye respublikamızdan dava-dərman, tibbi preparatlar və başqa lazımi dərmanlar da göndərilmüşdi. Azərbaycan vətəndaşları 1941-1943-cü illərdə müdafiə fonduna 15 kq qızıl, 952 kq gümüş, 311 milyon manatlıq istiqraz vermişdilər.

Azərbaycan xalqının misilsiz xidmetləri, qələbə namənə göstərdiyi fədakarlıq ermənipərest İttifaq rəhberliyi tərəfindən qiyamətləndirilmiş, hətta Azərbaycana qarşı ayrı-seçkilik, ikili standart tətbiq olunmuşdu. Bakı mühəribə illərində cəbhəyə həm yanacaq verir, həm də hərbi texnika istehsal edirdi. Lakin bunun müqabilində Bakıya "qəhrəman şəhər" adı verilmişdi, keçmiş SSRİ-də Moskva, Leningrad və Kiyevdən sonra iri şəhər olan Bakı II və III dərəcəli status verildi, Tiflis və Yerevan isə I dərəcəli şəhər kimi ən yüksək dərəcədə təmin edildi.

Azərbaycanlıların faşistlərə qarşı döyüslərdə qəhrəmanlıqları

Ümumi əhalisi 3,4 milyon olan Azərbaycan "Böyük Vətən mühəribəsi" kimi tarixe düşmüş 1941-1945-ci illər mühəribəsinə 640 minə yaxın oğlan

canlılar təşkil edən 227-ci diviziya "Temryuk diviziyyası" (Taman yarımadasını azad etdiyinə görə), 77-ci diviziya İsa "Simferopol diviziyyası" (Simferopol azad etdiyinə görə) adını qazanmışdılar. 416-ci diviziya "Qafqazdan Berline qədər döyüş yolu keçmiş, Berlinin zəbt olunmasında iştirak etmişdi. Cəbhə xətti üçün Azərbaycanda 15 min tibb işçisi, 750 rabitəçi, 3 min sürücü hazırlanmışdı. Azərbaycan xalqının bu mühəribədə göstərdiyi əzmkarlıq və qəhrəmanlıqları haqqında ulu öndər Heydər Əliyev deymişdir: "Azərbaycan xalqı ikinci Dünya mühəribəsində həm döyüş meydanlarında, həm də arxa cəbhədə əsl şücaət və əzmkarlıq nümunələri göstərmişdir. Mühəribə başlanandan keçən qısa müddət ərzində Azərbaycan Respublikası ərazisində 87 qırıcı batalyon, 1124 özünü müdafiə dəstəsi təşkil etmişdir".

1941-ci il iyulun 17-də Leningrad səməsində Hüseynbaşa Əliyev döyüş tapşırığını uğurla yerinə yetirib geri qayıdarkən 3 düşmən təyyarəsi ilə üz-üzə gəlir. Qeyri-bərabər döyüşdə sərrast atşələ düşmən təyyarələrinin üçünü də mehv edən cəsər pilot 17 güllə yarasaşmasına baxmayaraq öz qırıcılığını yere endirə bilir. Göstərdiyi igidiyyətə görə o, ölümündən sonra Lenin ordeni və Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdü.

1941-ci ilin dekabrında Novgorod yaxınlığında Pustinka kəndi uğrunda döyüslərdə İsrail Məmmədov misilsiz igidiyyət göstərmiş, 10 saat düşmənle qeyri-bərabər qanlı döyüşdə təkbəsına yüzlerle alman faşistini öldürmüştü. Döyüslərdə yüksək iradə və qəhrəmanlıq göstərən İsrail Məmmədov ilk azərbaycanlı olaraq Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdü. Qafur Məmmədov və İdris Süleymanov da Şimali Qafqaz uğrunda gedən döyüslərdə qəhrəmanlıq göstərmişlər. 1942-ci ildə Stalinqrad uğrunda döyüslərdə Baloğlan Abbasovun snayperlər qrupu, Həzizi Aslanovun tank alayı böyük igidiyyət göstərmişdi. Həzizi Aslanovun tank alayı düşmənin 45 tankını, 26 topunu, 50 avtomobilini və eyni zamanda, 2 min nəfəredək zabit və əsgərini məhv etmiş, 13 tankını və 175 avtomasını elə keçirmiş, 700 nəfəri əsir götürmüştü. H.Aslanov 1942-ci il dekabrın 22-də Sovet İ

Türkiyədə müalicə alan qazilərimiz üçün Novruz bayramı şənliyi təşkil olunub

Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyi nəzdində hərbi attaşelik aparıcı tərəfindən Novruz bayramı münasibətilə qardaş ölkədə müalicə alan və reabilitasiya prosesi keçən qazilərimiz üçün Bursa şəhərində təntənəli bayram mərasimi təşkil edilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, bay-

ram şənliyində Kocaeli və Bursa şəhərlərində bərpa və müalicə prosesi keçən qazilərimiz, eləcə də onların ailə üzvləri, qazilərimizi müalicə edən hekimlər və digər tibb işçiləri, Bursada təhsil alan tələbələrimiz, habelə Azərbaycanın Türkiyədəki səfiri Rəşad Məmmədov, İstanbulda baş konsulümüz Nəriman Mustafayeva, Azərbaycanın Türkiyədəki hərbi attaşesi polkovnik Müşfiq Məmmədov və yerli hakimiyət orqanlarının təmsilçiləri iştirak ediblər.

Azərbaycanın və Türkiyə-

nin Dövlət Himnlərinin səsləndirilməsi ilə başlayan mərasimdə şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik süxutla yad edilib.

Tədbirdə çıxış edənlər Azərbaycanın Vətən mühərbiyəsində əldə etdiyi şanlı Zəfərdən, Novruz adət-ənənələrindən, bu bayramın türk dünyası üçün əhəmiyyətindən danışıblar.

Bədii hissədə Azərbaycan-dan gələn musiqi qrupu milli musiqimizin nümunələri ilə qəhrəman qazilərimizin kön-lünü oxşayıb.

"Novruz bayramı türk dünyasını birləşdirir"

Qazaxıstanın paytaxtı Nur-Sultanda Beynəlxalq Türk Akademiyası (BTA) bu il Novruz bayramını rəngarəng tədbirlərlə qeyd edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Akademiyanın təşkil etdiyi tədbirdə Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızistan və Türkiye ilə yanaşı, Türkmenistan, Ozbəkistan, Macarıstan, Mongolustan və Tacikistandan diplomatik korpusun rəhbərləri, elm xadimləri, deputatlar və mətbuat nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirdə qonaqlar türk dünyasının qədim Novruzla bağlı

adət və ənənələrin təqdim olunduğu sərgini gəziblər.

Novruz tədbirini bu dəfə Akademiyanın yeni binasında qeyd etdiklərini bildirən Beynəlxalq Türk Akademiyasının rəhbəri Darxan Kıdırəli bu bayramın türk dünyasını birləşdirdiyini qeyd edib. Tacikistanın da bu il ilk dəfə bayram tədbirinə qatıldığından deyən D. Kıdırəli Akademiyaya marağın günü gündən artdığını, Özbəkistanın BTA-ya üzv olmaq üçün müracat etdiyini bildirib.

Tədbir çərçivəsində Ahmet Baytursınovun anadan olması

nin 150 illiyi münasibətilə Beynəlxalq Türk Akademiyası tərəfində hazırlanmış "Ahmet Baytursınov və Alaş" kitabının qazax, rus və ingilis dillerində yeni nəşrinin təqdimatı keçirilib. Yeni nəşrləri təqdim edən Beynəlxalq Türk Akademiyasının rəhbəri 2022-ci ili türk dünyası üçün "Ahmet Baytursınov il" elan edib.

Sonra tədbir iştirakçıları Novruz bayramı şərəfinə hazırlanmış təamlardan dadılalar. Diplomatik nümayəndəliklər bayram süfrəsi üçün öz milli yeməklərini təqdim ediblər.

Naxçıvanda yüksək dağlıq ərazidə məşğələlər keçirilir

Əsgərin tribunası

"Ərazi bütövlüyüümüzü inamla qoruyuruq!"

Qalib və rəşadətli Azərbaycan Ordusunun sıralarında xidmət edən hər gənc kimi mən də fərəhliyəm. Fərxi edirəm ki, əsgərəm, Vətəni qoruyuram. Hərbi xidmətimi uğurla başa vurmağıma az qalib. Mən də tərxis olunacam. Vətəni qorumaq şərəflə və müqəddəsdir. Ona görə də əsgəri xidmət keçmək hər birimizin Vətən qarşısında övladlıq borcudur.

Ordu sıralarına ilk gəldiyim gündən məqsədim rəşadətli ordumuzun adına layiqli əsgər olmaq, nümunəvi xidmət edərək, ailəmin yanına başıucu qayitmaqdır. Bu şərəflə yolu uğurla keçdiyim üçün çox sevinirəm. Bu yol hər bir gənc üçün müqəddəsdir, şəreflidir. Hərbi xidmət yaşına çatmış yoldaşlarıma, dostlarına demək istəyirəm ki, Vətənimizə xidmət etmək hər bir gəncin müqəddəs borcudur. Xidmetim dövründə bir çox gərəkli keyfiyyətlərə yiyələnmişəm, dəyərli dostlar qazanmışam. Həmçinin komandirlərimizdən hərbi biliklərin və vərdişlərin sırlarını öyrənmişəm. Bir sözlə, hərbi xidmət

bizi həm bacarıqlı əsgər kimi, həm də cəmiyyətə yararlı vətəndaş kimi formalaşdırır. Xidmətimizin uğurlu keçməsi üçün hər cür şəraitimiz var. Komandirlərimiz qayğılarımla mütəmadi olaraq maraqlanırlar. Hərbi xidmət üçün yaradılan yüksək şəraitə görə öz adımdan və bütün əsgər yoldaşlarımdan adından Ali Baş Komandanımıza və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə dərin minnətdarlığı bildirirəm.

Bu gün Azərbaycan vətən-

daşı olan hər kəs, dövlətimizle və müstəqilliyimizin dayağı olan ordumuzla qurur duyur. İkinci Qarabağ mühərbiyəsində ordumuzun gücünü və qüdrətini bütün dünya gördü. Otuz ilə yaxın müddətdən sonra xalqımıza zəfər sevinci yaşıdan igid qardaşlarımızın göstərdiyi qəhrəmanlıqlar bizim üçün örnəkdir. Döyüşlər zamanı torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olanların xatirəsi hər zaman əzizdir və bizimledir. Onların yolunu biz davam etdirir, emanət qoymuşları ərazi bütövlüğümüzü inamla qoruyuruq.

Böyük həyəcan və sevincə gəldiyim hərbi xidməti artıq qırırla başa vurmağa hazırlaşırıram. Rəşadətli ordumuzun sıralarında hərbi xidmət keçən qardaşlarının her birinə bu şərəflə vəzifələrin öhdəsində la-yiqincə gəlməyi, şərəflə əsgər adını tərxis edildikdən sonra la-yıqli vətəndaş adı ilə tamamlamağı arzu edirəm.

Əsgər
Cabir İSGƏNDƏROV
"N" hərbi hissəsi

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki,
"Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarının 2022-ci tədris ilinə uzalaşma planı"na əsasən, çətin qış şərtlərində məşğələlər keçirilir.

Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarının xüsusi təyinatlı bölməleri ilə "Yüksək dağlıq ərazidə və şiddetli soyuqlarda bölmələrin fəaliyyəti" mövzusunda keçirilən məşğələlər davam edir.

Artıq bir qar şəhərciyinə çevrilmiş telim ərazisində xüsusi təyinatlı bölmələr tərəfindən pusqu, basqın və ərazidə yerləşmə kimi fəaliyyətlər icra edilir.

Qarlı-çovğunlu şəraitdə hərəkət üsul və fəndlərini öyrənən şəxsi heyətin dağlıq ərazidə və hərəkətdə atəşəçəma bacarıqları təkmilləşdirilir.

Vətənsevər millətin əzmi qırılmaz

Bəşəriyyətin yaradılışından olum ya ölüm fəlsəfəsiyə qarşı-qarşıya dayanan böyük türk milləti Çanaqqalada minlərlə can qurban verərək yenilməzliyini sübut etdi və böyük Yaradanın türkün ruhuna həpdəndə qüdrətli əbədiyyət qazandı. Çanaqqala savaşı türk millətinin savaş tarixinə qəhrəmanlıqlarla dolu yeni səhifələr yazdı. Belə ki, dünya herb tarixində baş verən mühərbişələrin xronoloji sisteminə nəzər saldıqda görürük ki, Çanaqqala savaşının həm nəzəri, həm də praktiki cəhətdən xüsusi önəmi vardır. Bu önəmin mayasında, kökündə türkün milli azadlıq hərəkatındaki qəhrəmanlığı, özünüdərkin psixoloji anları, varlığını yaşatmaq əzmi dayanır. Türklerin cəlb edildiyi, qarşısında qədələtsiz mühərbişə Çanaqqala aparan quru və dəniz döyüşündə milət tarixin o zamanında da canlı qüvvədən siper yaratdı, beynlərdə, ağillarda yalnız torpağını, Vətənini qorumaq, millətini yaşatmaq düşüncəsi var oldu. Bu savaş - türkün zaman-zaman yadəlli işğalçıları qarşı apardığı şanlı mücadilələrin davamı kimi tarixləşdi. Çanaqqala savaşı tarixi əhəmiyyətli göstəriciləriyle örnək daşıyıcısı oldu.

107 il önce dönyanın müttəfiq imperialist dövlətləri tərəfindən Osmanlı Türkiyəsinə xəritədən silmək planına istiqamətlənmış bu mühərbişə Çanaqqala savaşı türk xalqının şanlı herb tarixinin fövqündə dayanan, ədalətin bərqərarlığına "siyriyan qılıncıdır". Çanaqqala həm də türk şəhidlərinin dünya tarixinə öz qanları ile yazdığı qəhrəmanlıq salnaməsidir. Qəhrəman türk millətinin Çanaqqalada verdiyi ölüm-dirim savaşı dünyada heç bir millətin apardığı mübarizə gücü ilə müqayisə oluna bilməz. Aylarla davam edən Çanaqqala döyüslərində türkün göstərdiyi cəsəret, hünər, xalqın vətənseverlik, torpaqseverlik aşılıyan silsilə epopeyalara çevrilərək, poetik misralara, bədii əsərlərə köçürüldü. Ağır sınaqlara cəkilərək ölümün gözünə dik baxan, ilahidən güc alan, dünyada mənsub olduğu xalqın adını daim uca tutan və tanınan əyilməz türk millətinin Çanaqqala qəhrəmanlıq salnaməsinin səhifələrini vərəqləyək.

Övvəlce Osmanlı Türkiyəsinin taleyini həll edən Çanaqqala boğazının coğrafi mövqeyini tanıyaq. Çanaqqala boğazı Egey dənizindən Mərmərə dənizinə uzanan dar su kecididir. Avropa və Asiyani birləşdirən, dünyani qovuşdurun noqtədir. Antik dövrə troyalılar gözəllik ilahəsi Helena üçün bu məkanda mühərbişələr aparmış, vaxtılı dönyanı fəth edən məşhur sərkərdə İsgəndər buradan keçmişdir. Dönyada baş verən mühərbişələr tarixinə ən qanlı su və quru savaşı kimi yazılıan Çanaqqaladə "Sanmayın ki, Türk yurdunu çakallara yurt olur, Saldırınca çakallar hər Türk dönüp kurt olur" - deyən böyük Vətən sevgisinin qüdrəti zəfər çalıdı. Birinci Dünya mühərbişəni qalib kimi sona çatdırmaq istəyen imperialist qüvvələrin niyətleri Gelibolu yarımadasında Çanaqqala boğazından keçmək özündə minilliklərin tarixini yaşıdan qədim İstanbulu ələ keçirib. Türkiyə sahiblənmək, Osmanlı imperiyaşını yer üzündən silmək olmuşdur. Rusiya boğazları tutub dənizlərə çıxməyi hədəf götürərək, İngiltərə Suveyş kanalı və Hind okeanı yolunun təhlükəsizliyi məqsədilə Fələstini ələ keçirmək planını cirzidi, italyanların gözü isə bənzərsiz Antalyaya dikiilmişdi. Bu mühərbişə Türkiyəye ağlaşımaz müsibətlər getirse də, millətə ağır məşəqqətlər yaşatsa da qəhrəman türk əzmi dünyani sarsıtdı. Savaşı idarə edən komandanlar - qərb generalları heyrətlərini gizlədə bilmədi-lər.

Tarixin en qədim dövrlərində strateji əhəmiyyətə malik olan İstanbul boğazı Qara dənizin qapısı, Çanaqqala isə Egey dənizinin qapısı sayılırdı. Bu boğazlar tekə Aralıq dənizini Qara dənizə, Avropanı Asiyaaya bağlayan dar, ensiz su keçidləri deyil, həmçinin Aralıq dənizinin Cəbəllütəriq və Süveyş kanalı ilə integrasiya olunaraq dönyanın böyük dənizlərini, materiallarını bir-biri-nə bağlayan, eyni zamanda, geopolitik

mövqeyi ilə dünya siyasetinə, iqtisadiyyatına böyük təsiri olan strateji mövqe idi. Boğazların bu danılmaz əhəmiyyəti haqqında Napoleon "İstanbul bir açardır, İstanbulu sahib olan dünyaya hökm edəcək" demişdi. Rusiya da müxtəlif zamanlarda buna oxşar bəyanatlarla çıxış etmiş, İstanbulu ələ keçirmək üçün Birinci Dünya savaşında Türkiyəni mərkəz xəttə çevirmişdi. Tarixçilər və salnameçilər Antanta dövlətlərinin İstanbul maraqlarını "Çanaqqala macerası" adlandırdılar. Yalnız bu boğazlar Türkiyəyə sahib çıxməğin yegane yolu idi.

Çanaqqala döyüslərində ordu 250 min şəhid verdi. Tarixi mənbələrdən məlum olur ki, Osmanlı ordusunun verdiyi şəhidlər arasında 3 minədək azərbaycanlı könüllü de olub...

Türk ordusunda xidmət edən azərbaycanlı general Berköz qardaşları həyatlarının sonunadək qəhrəmanlıqla savaşmış, türk tarixinə Zəfər yazanlardan olmuşlar. Bu, əslən Şəkidən olan peşəkar hərbi və diplomat, Osmanlı İmperiyası və Türkiye Silahlı Qüvvələrinin zabiti general-polkovnik Mehmet Nuri Berköz və kiçik qardaşı, ordu generalı Mahmud Berközdür. General qardaşların həqiqi soyadı Sarıkərimlidir. Türkiyənin hərbi, siyasi, diplomatik və elmi-ədəbi dairələrində daha yaxşı tanınan böyük qardaş Məhəmməd Nuru Hacı İlyas oğlu Sarıkərimli 1889-cu ildə Şəkidə doğulmuşdu. O, ermənilərin meydən suladıqları çar Rusiysından yegane azad türk məməlekəti olan Osmanlı imperatorluğuna pənah getirir və azadlığı burada axtarır. Ailesi Bursada yaşıyordı. Məhəmmədə kiçik qardaşı Mahmud təhsil almaq üçün Bursa əsgəri Rüşdiyəsine daxil olurlar. Çanaqqala və Qurtuluş savaşları zəfərlərə başa çatıqdan sonra Məhəmməd Sarıkərimli təhsilini tamamlamaq üçün Baş Qərargah Akademiyasına qayıdır və buranı 1925-ci ildə minbaşı (mayor) rütbəsi ilə başa vurur. 1930-cu ildə o, yarbay (polkovnik-leytenant) rütbəsi alır. Türkiyədə 1934-cü ildə yeni soyad qanunu qəbul ediləndən sonra Sarıkərimli qardaşları özlərinə Berköz soyadını götürürler.

...Çanaqqala savaşı ilə türk əsgəri qəhrəmanlığı, rəşadəti ilə tarix yazdı. Mühərbişənin qızığın dövründə 10 nəfər türk əsgərinin 500-dən çox ingilis hərbçisine qarşı müqavimət göstərməsi və onları geri cəkiləməyə mecbur etməsi ingilis generalı Hamiltonu çox təccübəldirib və o, qeydlərində tərəddüd etməndən hər bir osmanlı əsgərini yüz nəfərə bərabər tutarəq yazıb: "Bu hūcumda ingilis əsgərlərinə min nəfər Osmanlı əsgəri müqavimət göstərir". İstenilən halda ittifaq dövlətləri Çanaqqala boğazını keçə bilmədilər və "Çanaqqala keçilmədir!" - deyimi bu dəfə də öz təsdiqini tapdı. Onların istəyi İstanbulu ələ keçirmək və türkün varlığını son qoymaq idi. Lakin isteklərinə nail ola bilmədilər.

Martin 17-dən 18-nə keçən gecə Osmanlı tarixinin ən əhəmiyyətli döyüşü, bütün zamanlarda Avropa ölkələrinin Çanaqqala boğazıyla İstanbulu yetişmək arzusunun gerçəkləşməsinə cəhd edilən savaş baslayır.

Düşmən cəbhəsi müasir hərbi texnika ilə təchiz olunaraq gəmilərində 250-dən artıq

top yerləşdirir. Sahil boyu 10 müdafiə istehkami qurulur. Türklerin isə müdafiə güclü zəif olmaqla, cəmi 170 ədəd köhna top la təmin edilmişdi. Buna baxmayaraq türk ordusu həlledici döyüşə hazırlaşır. Martin 17-si axşamdan minbaşı Nəzmi bəy, "Nüsret" mina döyüşü gəmisi ilə boğaz sularına 11 xətdən ibarət 26 mina düzür, səhər açılana kimi düzülen minaların sayı 400-ə çatır. O zaman heç kim ağlına gətməzdəki, "Nüsret" in boğaz sularına töküyü minalar qanlı dəniz savaşının sonunu getirəcək. Martin 18-i sübh tezdən düşmən qüvvələri - 18 savaş gəmisi ilə döyüşə hazır vəziyyətə getirilir. Düşmən əlinde müasir silah, türkün ürəyində Vətən sevgisinin gücü, qüvvəti... Budur, türkün Vətən, torpaq sevgisindən alındı ruhun gücü. Təsir sonda bəlli... Ingilis donanmasına məxsus savaş gəmileri suya qərq olur, artıq generallar narahatdır, ordu tükənmək üzərdir. Generallar dərk edirlər ki, İstanbulu işgal etməyin Çanaqqala variantı mənəsizdir. Buna görə də onlar dərhal qüvvələrini geri çəkməyə başlayırlar. Martin 18-i axşamda doğru Türkiyə cəbhəsində də vəziyyət olduqca gərgindir, şəhidlərin, yaralıların sayı minlərlədir. Bütün topçular şəhid olub, meydanda tek Seyid Çavuşdu. Düşmən gəmisi boğaza yaxınlaşmaq üzərdir. Gəminin boğaza çatmasıyla Anadolunun, Türkiyənin taleyi həll olunardı. Tek bircə ədəd 276 kiloluk ağır mərmi qalırdı. Yaralı haldə etrafına göz gəzdirən Seyid Çavuş döyüşü yoldaşlarını axtarır ki, mərmini yerində köməklə qaldırsınlar, topun lüləsinə qoyub atsın. Təəssüf... Bu zaman döyüş meydanında tek qaldığını anlaysıv "ya Allah" - deyə ağır mərmini yoxdan var olan güc ilə yerindən qaldırıb topun lüləsinə qoyur və boğaza yanalan düşmən gəmisi atır. Bir anda gövdəsi dağılan gəmi suyun dərinliyinə enir. Boğazlardakı döyüslərdə Seyid Çavuşun son dəfə atlığı 276 kiloluk ağır mərmi qanlı mühərbişənin taleyinə son qoyur. Türk xalqı 250 min əvlədini şəhid versə də, Çanaqqala zəfərini bayram edir, bu tarixi qəlebəni sevincdə qarşılıyır.

Kişilərlə bərabər türk qadınlarının da savaş meydanlarında hünər göstərməsi Çanaqqala savaşının ən şanlı səhifələrindən dir.

1915-ci ildə Avstraliyada nəşr olunan "The Ageo" qəzetinin 8 sentyabr tarixli nömrəsində Y.C.Davies adlı bir əsgərin anasına yazdığı məktub dərc olunub: "Yaralandığım 18 may günü 18-21 yaşlarında mahir snayper olan bir türk qızı aćığı sərəst atəşlərə gözümüzü açmağa macəl verirdi. Amma günün sonunda bir avstriyalı əsgər onu vura bildi və mən buna çox üzüldüm. Snayper qızın ölümünü ələ keçirdik, onun bədənində 52 gülə yarası var idi. Bu çox qanlı savaş idi".

Türk qadınları oğullarının saçına xına qoyaraq onları Vətənə qurban deyib cəbhəyə göndərib. Belə mərd, döyüşkən qorxmaz vətənpərvər qadını olan milət heç zaman basılmaz.

Çanaqqala uğursuzluğu "məglubedilməz ingilis donanması" mifini də dağıtdı. Türkiyə ordusunu qazandığı zəfərlərə sübut etdi ki, dünya bir yerə yiğışsa da Çanaqqalanın keçə bilməz. Çünkü İstanbulun səddi Çanaqqala, Çanaqqalanın səddi böyük Mustafa Kamal idi. O, cəbhədə zorun, silahın gücü ilə deyil, aqlın, zəkanın Vətən sevgisinin, ruhun gücü ilə döyüşürdü.

Görkəmlı bəstəkarımız Vəsif Adıgözəlovun monumental əsəri olan "Çanaqqala oratoryası" özünün qeyd etdiyi kimi, məhiyyətə rekviyemdir, şəhidlərin ruhuna it-həf edilmiş musiqidir. Həqiqətən, hər dəfə bu oratoryanı dini dərkləde sanki o döyüş gözərlərini özündən təkrarən canları və türk xalqının əzminə heyran qalırsan.

Lale HÜSEYNOVA
"Azərbaycan Ordusu"

(Yazida Çanaqqala savaşı haqqında müxtəlif dövrlərdə yazılmış məqalələrdən istifadə edilib)

"Prezident İlham Əliyev bu çətin dövrdə də ailəmizin yanında oldu"

Azərbaycan dövləti,
Prezident İlham Əliyev hər zaman Azərbaycanın Ukrayna əsilli Milli Qəhrəmanı Viktor Seryoginin ailəsinə diqqət və qayğı göstərir.
Azərbaycanın dövlət başçısı bu çətin dövrdə də ailəmizin yanında oldu və Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə qaynar nöqtədən təxliyə olunmağımıza yardım edildi.

Bu fikri AZORTAC-a müsahibəsində Ukraynanın Xarkov şəhərində Moldovanın Kişineu şəhərinə təxliyə edilən Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Viktor Seryoginin qızı Oksana Seryogina deyib.

"Azərbaycan dövləti milli qəhrəmanlarımızın xatirəsinə hər zaman əziz tutur, şəhid ailələrinin üzvlərinə böyük diqqət və qayğı göstərir. Bu həssas münasibətə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə minnədarlığı bildirirəm", - deyə Oksana Seryogina əlavə edib.

O bildirib ki, Xarkovdan Moldovaya təxliyə məsələsində Milli Məclisin Ukrayna ilə əlaqələr üzrə parlamentlərərə qrupunun rəhbəri Rüfət Quliyev, "Kiçəvə Azərbaycanlıları Kongresi" təşkilatının rəhbəri Oleq Krapivin köməklə göstərib.

"Azərbaycanın Moldovadakı səfiri Qüdsi Osmanovun köməyi ilə səfirliyin əməkdaşları bizim ailəmizi Ukrayna-Moldova sərhədindən təxliyə etdilər. Həzirdə Kişineuda mənzildə qalırıq. Azərbaycanın Moldovadakı səfiri hər gün bizimle maraqlanır və lazımı yardımını göstərir. Yaxın günlərdə isə buradan Azərbaycana gedəcəyik. Azərbaycan xalqının bizə göstərdiyi diqqət və yardım əsl qəhrəmanlıq nümayişi", - deyə Oksana Seryogina vurgulayıb.

Qeyd edək ki, 1944-cü il təvəllüdüli Viktor Seryogin 1992-ci il yanvarın 28-də Şuşadan dinc sakinləri təxliyə edərək qəhrəmanca-sına həlak olub. O, ölümündən sonra "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adına layiq görürlər.